

Nr 723

Av herr förste vice talmannen **von Friesen**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m. m.*

I proposition nr 14 föreslås borttagande av vissa s. k. punktskatter. Tyvärr har finansministern ej, såsom skatteberedningen föreslagit, även begärt avskaffande av den s. k. läskedrycksskatten. 1963 föreslogs i motion II: 302 att en utredning skulle verkställas om avskaffande av skatten på läskedrycker, bordsvatten och alkoholfritt vin. Det framhölls i motionen bl. a. att de alkoholfria dryckerna beskattades tre gånger så mycket som lättöl. Man borde i prishänseende göra de alkoholfria dryckerna konkurrenskraftiga i förhållande till de alkoholhaltiga. En uppmärksam utredning om dryckeskonsumtionen i Sverige (av Åke Sundström och John Ekström 1962) visar också dryckesvanornas beroende av priset. För det närmare resonemanget hänvisas till denna skrift liksom till de förslag till reformerad alkoholbeskattning som föreslagits av direktör David Isaksson på grundval av professor Leonard Goldbergs vetenskapliga undersökningar.

Att i nuvarande budgetläge enbart föreslå borttagande av den särskilda skatten på alkoholfria drycker, som inbringar omkring 74 miljoner kronor, kan dock ej anses försvarligt. Det förefaller dock naturligt om man kunde kompensera inkomstbortfallet med en motsvarande inkomst på starkspritsidan. En höjning av grundavgiften på drycker med över 30 % alkoholhalt skulle ge betydande belopp. Men då undertecknad också stöder en motion, i vilken föreslås en inkomstförstärkning av starkspritskatten på ca 130 miljoner utan borttagande av läskedrycksskatt, måste — om ovanstående tankegång skall fullföljas — en så väsentlig höjning av spritskatten ske, att detta av olika skäl ter sig som en i dagens läge mindre framkomlig väg. En fullständig översyn av hela dryckesområdet med förhållandevis hög skatt på de mest alkoholhaltiga dryckerna ned till en nollställning av de alkoholfria, ter sig dock som ett alltmera angeläget krav.

Läskedrycksskatten som en gång tillkom av fiskaliska skäl torde i dagens läge sakna existensberättigande. Vad beträffar sådana drycker som exempelvis bordsvatten torde dessa i framtiden räknas som nödvändighetsvaror. Den ständigt ökade kloreringen av vanligt dricksvatten kommer att alltmera minska dess användbarhet. Sedan tillkomsten av läskedrycksskatten har som ovan nämnts framkommit även nykterhetspolitiska

skäl för dess avskaffande. Tidpunkten synes därför nu lämplig att förnya kravet på en utredning i ett sammanhang rörande såväl alkoholbeskattningen som beskattningen av alkoholfria drycker i överensstämmelse med de skalor som tidigare refererats och som återopats i 1963 års motioner (I: 643 och II: 794).

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära en skyndsamt utredning om möjligheten att avskaffa läskedrycks-skatten i samband med en motsvarande revision av skattekalkorna för alkoholhaltiga drycker.

Stockholm den 9 februari 1965

Bertil von Friesen